

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.—K.
Vidéken: „ 9 „ „ 450 „

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Fiuméből, Brémából, Hamburgból hatalmas hajóériások indulnak a szabad Amerika felé. A fedélzetközön, a nyomoruság e mozgótanyáján, tagbaszagadt, robusztus emberek ajkáról panaszosan, busan hangzik a magyar szó. A nyomoruság által egymás mellé kergetett, a bizonytalan jövő által hamar összeszoktatott emberek panaszojtják el egymásnak bujokat-bánatukat, mely elüzte őket Magyarországból a visszi őket az ismeretlen, idegen világba, a bizonytalan jövőbe, de ahol talán a nyomoruságukat felváltja a boldog jó lét.

A kikötő népe: a beretvált képű angol, a szőke német, a csillogó szemű talián, már megszokta, hogy a hajó indulásakor felhangzik egy, az ő fülének kezdetleges és parasztosdal, mely pedig ha fiatalok éneklik olyan, mint a csatára hívó harsona szótára, ha pedig öreg emberek dalolják, akkor mintha a megtört, kétségbeesett szívek só hájtása halatszanék belőle. Ők az idegenek közönyösen veszik tudomásul, hogy az Amerika felé igyekvő kivándorlók legnagyobb része magyar, de ami szívünket a kétségbeesés marcangolja, ha halljuk, amint a kikötői élet zavaros lármaját tülharsogva, az ég felé szál a dallam, hogy

Kossuth Lajos azt üzenté.

A fájdalom, könnyei törnek elő, ha látjuk, hogy szürkülő hajú, görnyedt hátú öreg emberek egy nehéz munkában eltöltött élet keserű csadlósával mennek új életet, új hazát keresni.

Zokogni szeretnénk, látva, hogy ifju életerős emberek, kiknek szívét még nem törhette meg a csalódás, kikből az élet szenvedései még nem ölheték ki a hazaszeretet idealizmusát, elborult arccal tekintenek vissza az elhagyott szülőföldre és mennek küzdelmük és reményeik új színterére, Amerikába.

Egy lázongó kiáltás fojtogatja torkunkat, egy kérdés tölti be egész valónkat. Hát oly nyomoruságosan szegény lett ez a tejjel-mézzel folyó Kánaán, hogy kénytelen eltaszítani fiait, mert nem tudja őket eltartani?

Miért, hogy évenként százezrek hagyják el Magyarországot, hogy leküzdve a megszeretett és megszeretett szülőföld iránti vonzódást, szembeszállva a bizonytalanság kínos érzetével, új hazába indulnak a tengeren túlra?

Miért, hogy székely véreink, a magyar-ságnak e sok megpróbáltatáson keresztül-

ment előharcosai, tömegesen vándorolnak át Romániába, jobb megélhetés után? Miért, hogy vannak egyes falvak, melynek férfinepe egytől-egyig Amerikába van? Miért kell évente sok száz milliót érő munkaerőt elveszítünk, miért kell árván és egyedül álló magyar fajunkat az életerős hajtásoktól megfosztani?

Hát talán az a Románia, mely kulturális és gazdasági tekintetben sokkalta Magyarország alatt áll, többet tud juttatni a dolgozó munkásoknak, mint mi tudunk? Vagy talán kimerült a magyar föld termőereje?

Nem, százszor és ezerszer nem.

Ma egyik helyi lap vezető helyen foglalkozik a függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsági ülésével és amit eddig nem tett, védelmébe veszi a „városi párt” című közkereseti társaságot. Csodálatos, hogy egy-két hét alatt mennyire átforgalmazhatók egymásik újság meggyőződése. Amelyik a városi párt alakulásáról szóló tudósításban szinte ellenszenvesen, „leleplezően” írt, az alig egy-két hét múlva már más hurokat peng. Miért? Mert a kákán is csomót keres. Látott már tisztelt lapárs barátjórba bujtatott farkast? Ez a városi párt. Nyíltan bevallott politikai programja nincs, mert nem merik nyíltan bevallani, mivel az ellenkezik a közhangulattal. Azonban politikája van annak a pártnak és pedig az, hogy leakarják törni a függetlenségi pártot. Pedig ehhez a párthoz tartozik talán a tisztelt lapárs is. Hát kigyót melenget a keblén? Vigyázzon, a kigyó harap, hacsak a fejére nem taposunk.

Mesterkedés.

Írta: **Bakonyi Samu.**

Kinek telik abban kedve, hogy napról-napra mindenféle riasztó hírekkel háborítsa meg a magyar közvélemény nyugalmát? Akik ennek a békebonító kedvtelésnek az eszközeivé válnak a sajtó ama részében, amelyről tudjuk, hogy csak a hazafias aggodalmak tülzása okozzák gyakori tévedéseit, meg-gondolhatnák mégis, hogy kinek a mal-mára hajtják a vizet. Az osztrák érdekek s az alkotmányos fejlődés ellenségei semminek sem örülnének jobban, mint annak, ha Magyarországon megint minden fenekestül felfordulna.

Tudják és érzik azt a Lajthán tul nagyon jól, hogy a magyar országgyűlés nyugodt munkálkodása a nemzeti törekvések erősödését és ennél fogva a saját telhetetlenségük kudarcát jelenti. Minden olyan esetet kész örömmel kell hát üdvözölniök, ami a magyar közélet békéjének megbontására alkalmasnak mutatkozik. Ha itt-ott valami tévedés, botlás vagy akármi hiba történik, vagy többé-kevésbé komoly nehézség fölmerül, kéjes gyönyörrel lesik várják, nem hizik e a sovány félreértés hírtelenében kövér válsággá, amely az ő letört reménysegeiket is új életre kelti?

Ha pedig nem esik semmi olyas, amiből a mindennapi maszlagot meglehetne kotyvasztani, akkor sem szabad zavarba jönni. Ilyenkor ki kell valamit főzni, hogy békesége valamiképen még se legyen a dolgozó magyarnak. És azt már meg kell adni, hogy ebben a tehetségben a darabont-erkölcsök mesteri műveket tudnak produkálni. Amit egyszer-másszor a politikai hírszolgálatnak ebből a fajtájából olvashatunk, az valóban alkalmas arra, hogy a magyar politikai élet mai alapjának állandóságát és szilárdságát, sőt nemzeti jellegét a lehető legsiralmasabb színben tüntesse fel.

Szerencsére elég keserves iskolát jártunk ki, hogy egykönnyen meg ne ijedjünk és a sok cselszövés, amivel ellenünk hadakoztak, megtanított már arra, hogy mindenféle ámitásnak egyhamar többé fel ne ülünk. Ezért aztán a nemzeti fejlődés ellenségeinek rendszerint egynapos életü reménysegei gyorsan elsorvadnak és a dolgozó magyarság nyugodtan folytathatja azt a megkezdett munkát, amelytől erőnk gyarapodását és egy ismét ránk kényszerített küzdelem esetén jogaink érvényesítését remélhetjük.

A létszámemelés kérdésében tanúsított izgalmak hullámai lassan-lassan már elsimulnak és a józan előrelátás érvei, amelyek a fejlemények higgadt bevárását tanácsolják, a netalán szükséges erő kifejtést pedig a maga idejére kívánják fentartani, végre újból uralomra jutnak. Természetes, hogy ez a helyzet sehogysem tetszett azoknak, akik a közénk dobott bombától pusztító hatást vártak. Nosza gyártnak hát a hi-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mert hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

Sirolin

Ez az új gyógyszer a tüdőgyógyítás, megkezdés és köhögés, vándorlat, éleli izmokat.

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszertárban. — Ára 5 pengő és 10 pengő.

res politikai bombavetőket hamarosan másikat, hátha ezzel mégis fellehetne robbantani az egész mostani állapotot.

Ez az új bomba az a bécsi hír, hogy a kiegyezési szakbizottságok körében állítólag olyan terv merült fel — és a magyar kormány ehhez a tervhez már hozzá is járult, — hogy a most tárgyalás alatt levő kiegyezés, habár nem is vámszövetség, de vámszerződés formájában ne tiz, hanem husz esztendőre kötéssék. Hogy efféle kívánság osztrák részről esetleg fölmerülhetett, abban semmi különöst nem találunk. A szabad forgalomnak minél tovább időre szóló biztosítása Ausztriának természetes érdeke. Viszont azonban Magyarország a gazdasági különválás felé törekszik minden erejével, így lehetetlennek tartunk minden olyan megoldást, amely ennek az elhatározásunknak a megvalósítását az alkotmányellenes korszak uralma alatt reánk kényszerített határidőn túl is elodázná.

A magyar közgazdasági politika ma a különválás elvén alapul. Az ellenkező teljesen ki van zárva az olyan parlament részéről, amelynek túlnyomó többsége a függetlenségi és 48-as párt tagjaiból áll s az olyan kormány részéről, amelynek kereskedelmi minisztere Kossuth Ferenc. Arra az időre, amelyre a külföldi államokkal alkotmányellenesen megkötött kereskedelmi szerződések tartama az Ausztriától való gazdasági elszakadást nem engedi, a kényszerhelyzet előtt meg kellett hajolnunk. De legalább ezt az időt is az önálló berendezkedés előkészítésére használjuk fel, hogy mikorára a kényszerhelyzet megszűnik, a tényleges különválás minden rázkódtatás nélkül foganatosítható legyen.

Vámszövetséget tehát többé nem

kötünk, de tiz esztendőnél hosszabb időre vámszerződést sem kötünk. Nem is köthetünk. Ez az országgyűlés úgy tilt össze, hogy a külföldi szerződések idejére fentarthatja a szabad forgalmat, de azon tulmenő kötelezettségek vállalására a választóktól nemcsak hogy felhatalmazást nem kértünk, hanem épen ellenkezőleg a tényleges különválás biztosítását ígértük meg a nemzetnek. A mandátumot adott felhatalmazás és az ígért természetesen nem állapít meg alkotmányjogi korlátozást, de a politikai és parlamenti ethika törvényei szerint mégis kötelező.

Különben is mi a szerződés-formában az önálló berendezkedésre való tényleges áttérés felé vezető előnyomulást látunk. Szó sem lehet hát arról, hogy az ahhoz való hozzájárulás fejében a célul kitűzött különválásnak magának az elodázásába beleegyezhetnénk. Az állandó gyakorlat tiz esztendőt állapított meg a gazdasági kiegyezés érvényének időtartamául. Az 1867. XII. törvényeik 59. §-a ugyancsak „időnként“ kívánja az egyezkedés megújítását és így törvény nem tiltja meg a hosszabb lejáratot sem. De igenis tiltja minden érdekünk, amely a teljes felszabadulást sürgeti és tiltja a nemzet akarata, amely hosszabb terminust nem enged. Az ischli klauzulának ez az újformája kísértete tehát már is gonosz emlékü elődjének a sorára jutott.

Tanítók mozgalma.

Irta: Návay Lajos dr.

Sok közjogi vitatkozásunk között gyakran nem vesszük észre társadalmi életünk komoly jelenségeit. Így az ország tanítói karának mozgalma is csak futólag foglalkoztatta a nem kizárólag szakfőfiakat és az abauj tornai tanító-egyesület legutóbbi hatá-

rozata sem volt képes a politikai világ érdeklődését nagy mérvben felkelteni. Pedig e határozat, illetve e határozat alapjául szolgáló mozgalom felette nagy horderejű és mint nemzeti jövőnkét közvetlenül érintő kérdés, a legkomolyabb megfigyelésre érdemes.

Mert senki se áltassa magát hiru reményekkel... Az abauj-tornai határozat nem egy különálló esemény, hanem kifejezője azon fokozódó elégedetlenségnek, mely tanítókarunkon mindinkább erőt vesz és mely elégedetlenség ma már ott tart, hogy sok helyütt már teljesen háttérbe szorította azon ideális kötelességtudást, mely nélkül jó tanítót el sem képzelhetünk.

Távol áll tőlünk ez ideális vonás mellett a materialis élet követelményeit lekicsinyelni, illetve helyteleníteni azt a jogos törekvést, mely tanítói karunkat is a jobb megélhetés biztosítása iránt áthatja. Az élet mai viszonyai között valóban nem megfelelő többé a javadalmozás, melynek fejében a tanítók ezrei uttoró, nagy munkájukat leróják és ezért a helyes nemzeti politika egyik elengedhetlen feladata, hogy a nemzet jövőjének előmunkáit messzebbmenő támogatásában részesítse. A népnevelés oly nagy és oly fontos érdekeket szolgál, hogy lehetetlen, miszerint az e téren tényleg fenforgó szükségletek fokozatos és céltudatos kielégítésére ne találjanak.

Ezzel szemben azonban nem hallgathatjuk el idegenkedésünket az agitáció azon módjával szemben, mely az általános társadalmi mozgolódás befolyása alatt a tanítói kar egy részénél már is tapasztalható. Már csak a pusztá feltevése is annak, hogy az ország tanítói céljaik biztosítása, illetve kiérvényesítése érdekében a „sztrájk“-hoz folyamodhatnának, megdöbbentő hatású és valóban sötétnek kell látnunk a jövő kilátásait ott, hol a kötelességérzetnek ily súlyos megsértésével találkozhatunk. Nincs az a jogos panasz, mely indokoltá tehetné az ilyen ballépést és nincs az a példa, mely igazolhatná azok eljárását, akik a nemzeti kultúra rovására akarnák anyagi előnyeiket biztosítani.

Ismételjük, a tanítói hivatás egy különleges hivatás, amelynek értékét épp azon ideális szellem adja, mely aránylag nehéz és mostoha viszonyok közepette is nagyot alkot.

A szőke asszony.

Irta: Szőregi Almos.

Tudják Önök mi az unalom?

Mintha hallanám a válaszokat: Hogyne tudnók.

Pedig dehogy tudják. Ha megakarják ismerni a maga teljességében, úgy ajánlom, menjenek nyáron három-négy hétre valami falucskába, ott majd aztán megtudják, hogy mi az.

Lövőgyakorlaton voltunk. Három héttig egy eldugott horvát fészekben voltunk elszállásolva. A foglalkozás nem volt megerőltető, reggel tiz órakor már vége volt mindennek s mentünk haza. Átöltöztünk s a vendéglő kertjében aludtunk délig. Délben a pincér felkeltett bennünket, ettünk s mentünk haza, ott aludtunk este hatig, aztán ismét a vendéglőbe mentünk. Kilenckor már otthon voltunk s aludtunk reggel négyig.

Ehhez a semmittevéshez képzeljék most hozzá lakásunkat. — Ketten laktunk önkéntesek egy agyagpadlós szobában. A szobánkban volt két ágy, egy asztal, huszonhárom szentkép és létra. Persze mindenki azon akad fenn, hogy mire kell a létra?

Hát kérem, láttak már Önök ágyat? Parasztágyat értek. Aki már látott ilyen alkalmatosságot, annak nem kell tovább magyaráznom a létra rendeltetését; aki még nem látott, annak én bizony Isten nem tudom megmagyarázni, — mert ezen ágy leg-sötétebb titkaiba én nem hatoltam be. Csak azt tudom, ha le akartam feküdni, akkor odatámasztottam a létrát az ágyhoz, felmentem rajta s elmondtam egy Mi Atyánkot és két Üdvözlőgyet, aztán egy merész ugrás és én eltűntem a világ aszinpádról.

Az érzést, mely ilyen alkalmakkor erőt vett rajtam nem tudom megmagyarázni, de ha Önök közül valaki a Dunába fog ugrani, azt hiszem az illetőt ugyan olyan érzelmek fogják áthatni. — Reggel elővettem a magammal vitt delejtűt s megállapítottam, — hogy mere van nyugat s azon irányban kiástam magam az ágyból, mert keletre a fal volt. A kollegám éppen ellenkező műveletet végzett, mert annak meg nyugatra volt a fal.

Ha csak ketten lettünk volna a szobában, úgy még megjárta volna, de az a sok látogató, naponta legalább kétezer légy tette tiszteletét nálunk; erte pedig a tücsökök alattak el bennünket. Ezek a mi tiszteletünkre külön zenekart szerveztek s mikor a lámpa eloltása után a legyek zsiabongó tömege elhallgatott, akkor a mi saját tücsök zenekarunk kezdett rá, de hogy mikor végzett, azt nem tudom, mert egyetlen egyszer sem tudtam a hangverseny végét bevárni.

Ezen lakásban laktunk már néhány napja, mikor felfedeztem, hogy a szomszédunkban van egy szőke asszony. Nem volt valami szép, de falun az ember nem igen válogat. Különösen ebben a faluban nem válogathattunk, mert a pap, még mielőtt mi jöttünk, úgy rájlesztett a lakosságra, hogy minden leányt elvittek előlünk a szomszéd falukba. Itt csak asszonyok maradtak; a legidősebbje nem volt sem fiatal, sem szép. A szőke asszony legalább fiatal volt, hogyha már nem volt valami szép.

A kertben volt, mikor megláttam, a virágait ápolta. Kerítés nem volt, így ő is mindjárt észrevett engem. Bemutatkozás és más ceremónia persze falun nem igen van. Minek is? A bemutatkozástól ugyan senki emberfia nem lett még okosabb.

Csak odamentem és már beszélgettünk

is, azaz beszélgettünk volna, ha én a szőke asszonyt megértettem volna. Én elkezdtem hozzá németül beszélni.

— De szép virágai vannak.

Erre horvát választ kaptam. Magyaráztam aztán magyarul, németül, még a huss szóból álló horvát szókinésemet is előszedtem, míg megértettem vele, hogy nem tudok horvátul.

Most aztán a szőke asszony magyarul ráta nekem horvátul és németül, még magyar szavakat is kevert bele, hogy ő meg nem tud magyarul, de németül ért mindent és félig-meddig meg tudja magát ezen nyelven értetni.

Azt beszélgettünk.

Elmesélte, hogy a férje már két év előtt kiment Amerikába s hogy irt neki, jöjjön ő is ki, ott jó dolguk lesz mindketőtöknek. Én aztán kérdősködtem, hogy nem fél egyedül lakni?

— Nem lakom egyedül — szólt — a bátyám itt szokott lakni nálam.

— Mi a bátyja?

— A vasutnál van, csak minden második napon szokott itthon aludni. Ma haza jön.

— Aztán jól meg vannak együtt?

— Meg volnának úgy, ahogy, csak a bátyám iszonyu féltékeny rám, nem szabad senkivel beszélnem, mert ha rajta ér, még arra is képes, hogy megver.

— Hát, ha most engem itt érne?

— Jaj, ne fesse az ördögöt a falra.

— Fél tőle?

— Persze, hogy félek, mikor olyan erős.

— De, hiszen most itt vagyok én, én is erős vagyok, majd megvédek.

— Mit használna az, nem maradhat min-

Hivatás, mely eredményeit a jövőben, a nemzet előrehaladásában találja első sorban. Már most képzelhető e oly tanítói kar, amely vállalt kötelességeinek megtagadásával akarja munkálkodásának megérdemelt méltánylását kiereszkölni, amely nem törődve a tanítására bízott gyermekek lelki és gondolatvilágának fejlődésével csak a maga önös célja elérésén fáradozik és hogy ezt elérje, a lelki élet legbecesebb kincsein átgázol?

Hazaszeretet, kötelességérzet és az erkölcsi szempontokon alapuló megnyugvás nélkülözhetlen előfeltételei minden nevelésnek. Ki ezeknek híján van, mi több: ezekkel nyíltan ellentétbe helyezkedik, az nem lehet hivatott arra, hogy nemzedéket neveljen. Mert a gyermek fogékony és hajlítható lelki világa önkéntelenül is tanítója példája után fog indulni. Ezért oly fontos, hogy ott az elhagyott falvak iskoláiban egész férfiak és egész jellemek készítsék elő a jövő polgárait az életre, a magyar polgárok életére, mely gyakran nehéz, gyakran küzdelemteljes lesz de melyet becsessé és elviselhetővé kell tennie a tudatnak, hogy a nemzet fejlődése a polgárok küzdelmes munkájához felvételzett. És mert a tanítói karban tapasztalható növekedő mozgalom nemcsak a sürgősen orvosolandó anyagi helyzetre figyelmeztet, de kóros kinövésében egyúttal a falusi társadalmi élet elfajulására is betekintést enged, ezért kell behatóan foglalkoznunk e kérdéssel.

A nagyzás, a cimkórság, a fényűzés és a legkicsinyebb célokot követő versengés: ezek a falusi érzelmiség társadalmi betegségei. Avagy nem beteges jelenség az, ha a tanítóné azért kerüli a jegyzőné társaságát, mert a jegyzőné nem akarja őt „nagyásgolnival”? Vagy ha a jegyzőné azért kerüli a gyógyszerészné „zsúr”-jait, mert nem tudja elviselni, hogy a gyógyszerésznéknél szebb butorok vannak, mint nála? Az asszonyok versengését természetesen követi a férjeké és meri mindenki igényei szerint élni és mert mindenki legalább is kétszer akkorának akar látszani, mint szomszédja, ezért általános az elégedetlenség.

Tudjuk, hogy a régi jó idők a maguk egyszerűségével elmúltak, tudjuk, hogy az egyszerű, igénytelen öreg falusi tanító, ki méltó önértéssel látta el terhes munkáját, immár a múlté. De mindez ne gátoljon meg

abban, hogy a jelen veszedelmes kinövésait felismerve, azok ellen a küzdelmet legalább is megkíséreljük. A tanítóképzés nevelési rendjére több figyelem fordítandó, mert amint hogy köteles az állam gondoskodni, hogy a tanítók fizetése a kör igényeinek megfelelően rendeztesse, úgy viszont köteles arról is gondoskodni, hogy azok, akik a tanítói pályára készülnék, e hivatásukra erkölcsileg is előkészítsenek.

A fiatal generáció elegáns ruházatu és keresett modorú tagjai közül vajjon hányra illik Eötvös szép mondása, hogy: „ki bizodalmit nem veszve azon meggyőződéssel néz a jövőbe, hogy a jövő nemzedékek, ha majd visszaemlékeznek azokra, kiknek jólétüket köszönik, hálával mondják el az ő nevét is: az bármennyit áldozott s bármilyen kevés elismerést talált életében, nem panaszkodhatik sorsa ellen.” Félünk, hogy kevesen lesznek a kiválasztottak!

IRODALOM.

Erdekes könyvtár. („Rejtvényvilág”) a címe egy, a maga nemében egyedül álló szépirodalmi folyóiratnak. Erdekes tartalma dacára előfizetési ára egész évre csak 2 korona. „Rejtvényvilág” állandó ingyenes mellékletének minden egyes megfűjtője, kivétel nélkül, értékes könyvjutalmat nyer. A napokban megjelenő újévi füzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldi „Erdekes könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, V. Kálmán-utca 2.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Péntek „Asszony” Szinmű. Ujd. (B.)
Szombat „Forgószél kisasszony” Enekes bohózat. Ujdonság. (C.)

Asszony.

Porzolt Kálmán darabjáról eszünk ágában sincs, hogy rosszat mondjunk róla, sőt ellenkezőleg: tönérek okunk van, hogy dícsérjük, de azért vannak kifogásaink is. Ismerjük el, hogy a darabban igen szépen,

okosan és gyakran igazán elmésen dissztálnak, — a megszerkesztés kitünő szinpadai érzékről, erős drámaírói tehetségről tanuskodik, — irányzata komoly erkölcsi meggyőződés tolmácsolása; de viszont úgy tetszik, hogy ezek az értekezések kissé felette szappanbuhorékszerűek, a hatásos bonyolítás bizonyos gyanus makacosságokban gyökeredzik, ami pedig az irányzatot illeti, ennek talán éppen az ellenkezője az igaz.

Hogy a közepén markoljuk: a dráma elhatározó fordulata egy párbaj körül következik be. Petheő Loránt felesége elmegy udvarlojának, Tabajdy Andornak a lakására, akit férje kiültött a házukból és aki éppen e számkivetés igaztalan voltából kovácsol érdemeket Petheőné látogatására. Petheő barátja: Gyöngyösy kapitány meglátja, mikor az asszony befordul Tabajdy lakására, utána megy, összeszólalkozik Tabajdyval és úgy távozik tőle, hogy párbajt fognak vívni. Miért vész össze a kapitány Tabajdyval? Barátja miatt. Miért akar vele párbajozni? Szintén nem maga, hanem a barátja miatt. Mit fognak azonban gondolni az emberek, mi a párbaj oka? Mindenfelét gondolhatnának, csak egyet kellene elkerülni, azt, hogy a kapitány Petheő becsületét akarja megboszulni. A szerző azonban éppen ezt erőlteti ki. Ime, hogy miként: Tabajdy és Petheő felesége, nehogy a férj gyanút fogjon, azt határozták, hogy Tabajdy feleségül kéri Petheő hugát, akibe a kapitány szerelmes. Bátran folyamodhatnak ehhez az expedienshez, mert tudják, hogy a leány is szerelmes a kapitányba, bizonyos tehát, hogy Tabajdy kocsart fog kapni; de Petheő abban a hitben lesz, hogy a huga miatt akar a kapitány verekedni. Így is történik minden, sőt ráadásul a kapitány végre ki meri vallani, hogy szerelmes a leányba és eljegyzik magukat egymással. Azonban, mondja a leány is, meg Petheő is, minék most már a párbaj? Az ujdonsült menyasszony könyörögve kéri a vőlegényét, hogy ne kezdje párbajozással új életüket, Petheő észokokkal igyekszik rábírnai a kapitányt az elsimitásba való beleegyezésre, hiszen most már láthatja, hogy alaptalanul féltekenykedett Tabajdyra, nincs ok, hogy golyó elé álljon, a jegyzőkönyv majd mindent elintézt, de Gyöngyösy megmarad mellette, hogy mindenáron párbajoznia kell. És arra sem hivatkozik, ami ilyen esetben még a legplauzi-

dig itt s a bátyám csak később állana boszut.

Férfi léptek hangzottak az utcán.

— Gyorsan, bujjon el, jön a bátyám.

En odaálltam egy bokor mögé és vártam, hogy mikor állhatok odébb. Az asszony ott babrálta a virágaival tovább.

— Milka, nem volt itt senki? — volt a beköszöntő.

— Isten hozott bátyuskám, biz nem volt itt senki.

— Igazán?

— Igazán.

— Pedig én itt csizma nyomokat látok a kertben.

— Valószínűleg katonák jártak itt át.

— Itt jártak nálad?

— Nem, nem is láttam őket, csak hollottam, mikor a kutya ugatott.

— Miért járnak azok éppen itt keresztül?

— Keresztül járnak azok minden udvaron és minden kerten, mindig csak azt nézik, hogy merre rövidebb nekik az út.

— Na, hát hogy itt többet ne járjanak keresztül, holnap összepakolsz s holnapután elmegy a Málesi nénihez látogatóban.

— És mi lesz a házzal?

— A házat lezárod s ott marad az a Málesi néni, amíg a katonák itt lesznek.

— Ki fog neked főzni?

— Az az én gondom; amíg pedig el nem megy, addig vigyázz, nehogy itt találják valakit, mert akkor neked is, meg annak is betöröm az oldalbordáját.

Mondhatom, kezdtem magam kissé kellesmetlenül érezni ott a bokor mögött, különösen, mikor láttam a bátyuskának medve alakját.

— Főztél vacsorát?

— Süttöttem délben csirkét s eltettem neked, tudom, hogy szereted hidegen.

— Na csak add elő.

Nagy megkönyebbülésre bementek a házba. Alig léptek be az ajtón, én már ugrottam a mi házuk kertjébe, besiettem a szobába, vettem a kardomat s mentem vacsorálni.

Nem gondoltam sokat a dologgal. Elhatároztam, hogy nem rézek többé a szöke asszony felé, így remélhetőleg nem lesz baj. Ugy sem érdemes vele vesződni, nem lesz soká itt.

Eppen az este történt meg, hogy igen jól elmúltunk s én is ott maradtam a vendéglőben éjjelig, nem ittam, mégis azon gondolkastam hazafelé — mentemben, ugyan megtalálom-e a szobámat? Nem olyan könnyű dolog ez faluhelyen. A házak mind egyformák. Két ablak van az utcára s a háztól jobbra a kerítéssel elzárt udvar, a kerítésen a kis kapu. A ház közepén van a konyha, aztán balra az utcára egy szoba és jobbra egy szoba. Bezárva persze egy ház sincs.

Lassan bandukoltam haza felé. A lakásunk körülbelül az utcasor közepén volt, még a nevünket is kiirtuk a kerítésre, hogy jobban megismerjük a házat.

Igen ám, de ki tud éjjel olvasni, mikor még azt sem látni, hogy van-e ott irás vagy sem.

Nagyon ismerősnek tűnt fel egy ház, ez lesz az gondoltam s benyitók. A konyhaajtó is nyitva volt s én mentem be az utcai szobába.

— Ki van itt? — ordit rám egy hang.

— Boesánat, ellévesztettem a házat s már mentem is, persze futó lépésben.

Az utcán elbujtam egy testes díófa mögé és vártam a történendőket, de mivel nem történt semmi, hát mentem tovább a lakásomat keresni. Először felmentem az utcasoron, minden kis kapunál gyufát gyújtottam s megnéztem nincs-e rajta a nevem. De biz nem találtam sehol, hát mit csináljak; megint mentem le az utcasoron, megint gyújtogattam a gyufáimat s végre az utcasor közepe táján csakugyan ráakadtam a nevemre.

Másnap délután a változatosság kedvéért nem a szobában fektedtem le, hanem a kertbe mentem egy fa árnyába aludni. Már hat óra táján járt az idő, mikor felébredve körültekintek a látom, hogy a szomszédban a szöke asszony kötözgeti virágait. — Oda menjek? — Miért ne? Hisz holnap ugy is elmegy, aztán nem látom többé az életben.

— Oda mentem.

— Hallottam tegnap — szólítom meg, — hogy holnap elmegy. Igazán elmegy?

— Igazán, a bátyám akarja s azt meg kell tennem.

Beszéd közben rám néz s látom, hogy veresek a szemei a sírástól.

— Mi baj? — Csak nem azért sírsz, hogy el kell menni?

— Nem, nem azért?

— Hát miért?

— Megyert a bátyám — már le is tolt az ingvállat s mutatta a vállán és a karján a vörös vonalakat.

— De ilyen vad ember. — Csak nem a tegnap délutáni beszélgetés miatt vert meg.

— Nem, nem maga miatt.

— Hát miért?

— Az éjjel egy katona nyitott be hozzánk, valószínűleg ellévesztette a házat s a bátyám azt hitte, hogy hozzám jött.

billsebb volna: a sértés természetére, az egyenruha kényességére, amit csak azért említünk, hogy teljesen világossá tegyük, mennyire a gyanakultság eszköze a kapitány. És csakugyan, addig hajtogatja, hogy nem mond le a párbajozásról, míg a leány is, Petheő is kitalálja, hogy itt Petheő feleségéről van szó. Mindenek érdeke azt kívánja, hogy ez ne jusson az eszükbe; a kapitány éppen ennek az érdeknek a vele baráti viszonyban levő család érdekének szegődött a lovagjává és imé mégis ő az, aki ennek az érdeknek az ellenére munkál. Ostoba ember ez a kapitány? Szó sincs róla, sőt ellenkezőleg: a darabnak ő az egyik raisonneurje. Miért cselekszik tehát úgy, ahogy a legostobább ember se tenné? Mert a drámának így pattanhat ki a titka, mert a hatásos bonyolítás így a legkényelmesebb. Nos, a hatás igen becses csi: de az ilyen előkészítés kissé nyugtalanítja az embert: és úgy tetszik, több vész el a vámon, mint a mennyi megkerül a réven.

Hasonlóképp meglehetősen zavaró Tabajdy szereplése is. Léha csábítónak mutatkozni be, aki fel akarja használni az alkalmat, hogy Petheő sokat hagyja egyedül feleségét, — szeretőjévé fogja tenni. Azonban miféle ember az a Petheő? Ha nem szereti a feleségét: — a dráának nem lesz ereje; ha durva, feleségéhez méltatlan ember: — felháborodásában, megtorló szerepében nem lesz igazsága. Annél fogva tehát se az egyik, se a másik. Petheő Loránt kiváló, talpig derék férfi, hü barát, jó testvér, gyöngéd, lovagias, aki azért van sokszor távol otthonról, mert mint képviselő a közügyekért buzgólkodik és mélyen, bizalommal és hittel szereti a feleségét. — Olyan ember, akinek ügye igaz ügy és akivel nem lehet büntetlenül kikezdeni. A dráma céljaihoz képest ilyennek kell lennie és a szerző ilyennek is rajzolja; de viszont ezzel aztán — hogy így mondjuk — ő determinálja a darab helyzetét és Tabajdy alakját. Ennek, hogy így veszedelmes férjjel szemben fölvegye a játékot, erős indítékra van szüksége. Ezt szolgáltna a szenvedély. De ha Tabajdy a szenvedély hajtaná Petheőné nyomába, — a szerző másfelé jutna, mint akarva akar. A szenvedélyből igazolás háramlana Tabajdyra és nem egy hűtlenségi eset, hanem a szenvedély más megítélés alá tartozó drámája állana előttünk. Tehát nincs szenvedély. Tabajdyt nem a szenvedély heveti, — községes, foglalkozásszerű csábító, aki minden asszonyban szákmányt szimatol és akinek Petheő felesége is csak olyan, mint a többi. De ha Tabajdyban nem a szenvedély dolgozik, miért rohan tudva a veszedelembe, miért teszi ki életét egy oly férj boszujának, amilyen Petheő? Tehát szenvedélyes a végletekig, aki mindent kockáztat, csak hogy célját elérje. Így változik folyton a szükség szerint, hol léha nővadász, hol rajongó szerelmes, — minden megvan benne, amit a darab helyzetei kívánnak, de éppen ezért körülbelül minden hiányzik belőle, ami érthetővé, hitelessé tenné.

És ugyanennek — a hitelességnek — a nevében van kifogásoló megjegyzésünk a végkifejletre nézve is. Petheő, miután a kapitány makacssága rávezette a titok nyitására, feleségével aláírás nélküli levelet írat Tabajdy-nak, hogy siessen hozzá. Ha Tabajdy e névtelen, minden ismertetőjel nélkül való levélre eljön, biztos, hogy ismeri az asszony írását, leveleztek egymással, bűnösök. És Tabajdy eljön. A két férfi lovagiasan fog leszámolni egymással; de nem úgy, hogy nyilvános, szabályszerű párbajt vívni, mely után botrányos válpör következik, hogy utána az asszony megbélyegzetten, a férj nevésegesen, a csábító pedig kívánatoságban meggyarapodottan járjon az emberek között! Petheő tanuk nélküli párbajt akar; a szobában, tizenöt lépésnyi távolságból fognak egymásra löni, miután előbb mindegyikük megirt egy levelet, melyben kijelenti, hogy öngyilkossággal vetett véget életének és amelyet az életben maradt fél a halott mellé fog tenni. Immár minden különös szakértelem nélkül is szembeszökő ez elintézés mögött levő föltevés hamissága. Még tizenöt lépés távolság se kell, hogy a törvényezéki orvos megállapítsa, jobban mondva:

kizárja az öngyilkosságot. Bizonyára nem ismeretlen ez a szerző előtt sem; de mégis így teszi, mert így, szembenállva látni a két férfit, nagyon hatásos kép és mert így történhetik, hogy az asszony a végső pillanatban berohan, kiragadja Tabajdy kezéből a pisztolyt és ledurrantja csábítóját.

Ezek után pedig fölteszük a kérdést: miért oszalta meg Petheőné az urát? Unalomból. Elmés, csattanó szavak vannak a darabban, de azért mégis érteletlenül, csodálkozva kérdejük: micsoda emberek ezek, micsoda világban élnek? A férj a közélettel üti el, hogy nem foglalkozhat a feleségével és a feleségnek az a baja, hogy az ura nem tisztára „ember, férfi, egyén”. Miféle férj az, aki ilyen eszmekörbe sáncolja magát és főleg, miféle asszony az, akinek még a latifundiumok se elég illatosak?

Porzolt Kálmán igazi, vérbeli dráma író, aki ismeri a színpadi hatás legapróbb részleteit is. Mily élénk, lüktető hév van a jeleneteiben, mily egyenesen, a hatásosság mily szünetlen fokozásával siet a végső erupció felé! Mennyire ismeri a mesterségét, mennyire tudja a módját, hogy cirógassa, osiklandozza, vagy várakozásra gerjessze a nézőt és főleg, mily segítségével a reflexiók utólagossá tételére a hangzó beszéd, a látható gesztus, a valóságunk tünő színpadi kép szuggéráló hatása! Ezért azután mi sem természetesebb, mint hogy a közönség oly sikerrel jutalmazta, a milyannel csak vajmi ritkán fogad valakit kegyeibe. Örülünk ennek a sikernek, mert valóban oly drámaírói képességnek a bátorítását jelenti, melyet kár volna nem serkenteni, továbbmunkálkodásra ösztökélni. A sikerben osztályosak voltak a szerzővel a szereplők is. Szakács Andor a férj szerepében ismét markáns, izmos és minden részletében kidolgozott alakítást produkált. Látni kell őt abban a jelenetben, mikor megtudta felesége hűtlenségét, mintha néhány pillanat alatt esztendőket élt volna át, jobban mondva: mintha külseje egyszerre utólréne évei számát, kész öreg emberré válik. Hasonlóképpen nagy sikere volt Lukács Juliskának, aki a feleséget játszotta. Idagesnek, ingerlékenynek kell lennie; ki tudja ezt jobban, mint ő? Nagy kitérésekre van alkalom; ki is tudja aknázni ezt Lukács, aki különben is nagy ambícióval játszta ezt a szerepet, amelylyel sikerre segítette, volt férje darabját. A többi szereplő közül említjük meg Ternyeit, aki korrekt eleganciával játszotta Tabajdy-t, továbbá Bérczi Ernőt, akinek egy partie vadász képviselő szerepe kissé gyéren juttatott alkalmat a mulattatásra és Deésy Alfrédet, aki férfias egyszerűséggel mondta el a kapitány mondanivalóját.

Porzolt Kálmán a kiváló drámaíró ma délután érkezik Debrecenbe és este jelen lesz nagy sikert ért drámája az „Asszony” előadásán.

Vasárnapi előadások. Martos Ferenc és Jakóbi Viktor kedves zenéjű operetteje a „Legvittebb huszár” kerül színre vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárral. A fő ének szerepben Zilahynéval. Az operetteben rendkívül hatásos szerepe van Fóthy Frida és Sarkadinak, kik egy pár igen hatásos táncos duettet adnak elő, részt vesznek az előadásban. Ternyei, Polgár, Arkossy, Bay, Karacs, Szalai, Vadász, Radó Anna, Vida Ilona. A „Legvittebb huszár” operettejéhez Zilahy igazgató teljesen új és fényes jelmezeket készíttetett.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárral színre kerül a „Két Hipolit” operette újdonság itt először, melyben különösen Fóthy Frida és Lónyai Piroska jutottak vezető szerephez. A többi szereplők: Radó Anna, Vida Ilona, Polgár, Arkossy, Sarkadi, Bay Deésy, Rónai.

A holnapi premier. A „forgószél kisasszony” holnapi bemutató előadása iránt nagy érdeklődéssel viseltetik közönségünk. A rendkívül hatásos énekes bohózat főszerepét Fóthy Frida játszta. Kiténő szerepe van Békés Gyulának egy vén Csokoládé gyáros szerepében. És valahányszor a színen meg jelenik, újabb bonyodalmat idéz elő. A bohózat főszereplői Arday Ida, Szakácsné, Al-

másy Lola, Ternyei, Bérczi, Arkossy, Deésy, és Rónai.

A Szép Ilonka operette újdonsághoz Zilahy igazgató mesés díszleteket készíttet. Gyöngyössi Viktor Budapesten megnézte a Király Színház díszleteit és teljesen arra a mintára festi a debreceni kiállítását. Az operett tanításával a színház mind két karmestere el van foglalva.

HIREK.

A főiskolai ifjuság Rákóczy-ünnepélye.

Lapunk utján már több ízben hírt adtunk arról a nagy szabású és Rákóczy ünnepélyeink sorozatában kétségtelenül kimagasló Rákóczy-ünnepélyről, melyben a főiskola ifjusága óhajt a nagy nemzeti hősök emlékének áldozni. Most kapjuk a meghívót. E meghívók díszes a védnökök névsora, melyben az egyház és társadalmunk előkelőségei szerepelnek.

A meghívó szövege a következő:

A debreceni ev. ref. főiskola akadémiai ifjusága a nagy száműzöttek: II. Rákóczy Ferenc, Thököly Imre és Bujdosó társaik hamvainak hazahozatala alkalmából 1906. november 16-án, pénteken délután 5 órakor az „Arany Bika” szálló dísztermében kegyeletes ünnepélyt tart. Védnökök: Hegymegi Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspöke Simonffy Imre, kir. tanácsos, a főiskola helyi gondnoka. Porubszky Jenő, a kir. tábla elnöke. Bakonyi Samu Debrecen sz. kir. város országgyűlési képviselője. Kovács József, Debrecen sz. kir. város polgármestere. Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke. Haendel Vilmos dr., akadémiai rektor professzor. Degenfeld Schomburg József gr. egyházkerületi főzondnok. Veszprémi Zoltán, Debrecen sz. kir. v. és H. vármegye főispánja. Thaly Kálmán, Debrecen sz. kir. város országgyűlési képviselője. Szabó Kálmán, Debrecen sz. kir. város országgyűlési képviselője. Kovács Gyula, Hajdúvármegye alispánja. Dicsőfi József, a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi főjegyzője. Erdős József dr., teológiai dékán. Kun Béla dr. jogkari dékán. Rendezőség: Elnökök: Miszti Mihály, főiskolai szenior. Vidovich Ernő, a M. I. Ö. T. elnöke. Peleskey Sándor, titkár. Tarnóczy Lajos, pénztáros. Oláh Barna, ellenőr.

Műsor: 1. Nyitány. Előadja a Magyar Testvérek zenekara. 2. Az ünnepélyt megnyitja: Miszti Mihály főiskolai szenior. 3. Lukács Juliska, a debreceni színház művésznője szaval. 4. A Rákóczy határon. Lányi Ernőtől. Előadja: A debreceni dalegylet, a MÁV. Egyetértés dalköre, és a főiskolai Énekkar Mácsai Sándor vezetésével. 5. Ünnepi beszédet tart Kun Béla dr. jogkari dékán. 6. Kuruc nóták. Zenekíséret mellett éneklő Bay László, a debr. szintársulat tagja. 7. Bujdosó dalkör. Dramollett. Irta Oláh Gábor. 8. „Apotheosis”. Irta és előadja Szávay Gyula. 9. Rákóczi. Melodráma. Irta Oláh Gábor, zenéjét szerző Szoboszlói Kovács Béla. Szavaltja Peleskey Sándor, zongorán kíséri Szoboszlói Kovács Béla. 10. Tárorgatón kuruc nótákat ad elő Szemes Miklós. 11. A nagy temetés. Pályadíjnyertes óda, írta Vályi Nagy Gusztáv. Szavaltja Balla Bertalan. 12. Rákóczi kar. Gróf Zichy Gézától (a „Nemő” című dalműből.) Előadja Ujfaluassy Géza dr. zongorakísérete mellett, a debreceni Dalegylet, a MÁV. Egyetértés dalkör és a főiskolai énekkar Mácsay Sándor vezetésével. Hely-árak: Páholy 8 kor., ülőhely 1-25^{1/2} rendű 2 kor., II. sor rendű 1 kor., állóhely 50 fillér.

Nyilatkozatok. Kijelentem, hogy Békásy Jenő ur, a „Debrecen” felelős szerkesztője személye ellen irányult ez év március 24 és 27-én, a főszerkesztésem alatt megjelenő „Debreceni Reggeli Ujság” 82 és 85-iki számaiban közzétett cikkben foglaltak valótlanosságáról meggyőződést szereztem, annak közzétételét sajnálom

és meg nem történtnek tekintem. Debrecen, 1906. november hó 9-én. **Székely Imre** s. k. a „Debreceni Reggeli Ujság” főszerkesztője.

A fenti nyilatkozat kapcsán kijelentem, hogy a fentjelzett közleményre a „Debrecen” ez évi március 26-án és 27-én Székely Imre főszerkesztő urnak adott válaszat szintén sajnálom és meg nem történtnek tekintem. Debrecen, 1906. november hó 9-én. **Bókásy Jenő**, s. k. a „Debrecen” felelős szerkesztője.

A csütörtöki felolvasó est. Tegnap délután tartott meg a csütörtöki felolvasó-esték második óriási siker s a közönség osztatlan elismerése mellett. Mint minden eddigi felolvasó-est, úgy ez is teljes mértékben lekötötte a közönség figyelmét, mely valóságos taps orkánal adózott a szereplőknek a nyújtott pompás élvezetért. **Adler Lujza** urleány rendkívül nagy zenei készségre valló zongorajátéka nyitotta meg az estét, ki az „Oberon” című operából játszotta el a „Fantasiát” oly bravúrral, oly kiváló művészi érzéssel s zenei tudással, mely egészen elragadta az estély elegáns s műértő közönségét. Majd **Ersler Jenő** szavalta el a „Király mulat” című színmű egyik magánjelentését rendkívül nagy hatással, pompás eladásban. Ezután **Varju János** kegyesrendi tanár lépett az emelvényre, ki „A komikum Shakespeare tragédiában” című mély tanulmányra valló, szellemes s pompás humoros munkáját olvasta fel. Nemcsak a kiváló munka, de az író remek felolvasása mindvégig lekötötte a közönség figyelmét, mely zúgó tapsviharral üdvözölte az igazán remek felolvasásáért. Őtán **Lónyay Piroska** szintársulatunk gyönyörű hangú énekesnője énekelte el **Farkas Imre** „Párisi történetkét” oly kedvesen, oly behízelgően, oly hévvel s érzellemmel, hogy a közönség nem tudott betelni énekével s folyton tapsolta és kívánta a dalok ismétlését. A művésznő engedve a közönség óhajának újabb s újabb dalocskák elénekésével hálálta meg a közönség rokonszenvének eme nem várt megnyilatkozását. Az estét **Than Gyula** hírlíró társunk ügyes kis elbeszélése zárta be, ki magas irodalmi színvonalon álló humoros felolvasásában mutatta be a jövő háztartás mizeriáit. Ő is zajosan megtapsolta a lelkesült közönség, mely ismét egy jól sikerült est kellemes emlékével hagyta el a termet.

A Hortobágy hasznosítása. Ma délelőtt a városháza nagytermében teljes tanácsülés volt, Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt. E gyűlés tárgyát kizárólag a Hortobágy hasznosításának kérdése képezte. Ez ügyben a tanács sem a kis, sem a nagy bizottság, sem Kövendy Domokos, sem a mások által benyújtott indítványokat nem fogadta el, hanem csak Király Gyula tanácsnok önálló javaslatát tartotta elfogadhatónak. **Király Gyula** azt javasolta ugyanis, hogy a Hortobágyból 15000 hold szakittassék ki és ez a terület kisebb — nagyobb darabokban adassék bérbe, továbbá, hogy 3000 hold öntözési célokra szakittassék ki. A tanács ezen ajánlatot terjeszti a közgyűlés elé elfogadás végett, melyhez maga is hozzájárul.

Rákóczi estély. A debreceni iparos ifjuság önképző egylete is hazafias kegyelettel áldozni kíván II. Rákóczi Ferenc fejedelem és a vele kibujdosott nemzeti hőnök dicsőségese emlékezetének és e célból Petőfi tér 13. sz. a. egyleti helyiségeiben még e hó 25-én délután 5 órakor ének, hazafias szavaltatok és felolvasással egybekötött Rákóczi-estélyt rendez, melyre a meghívók nemsokára kibocsátatnak.

Halálosítás. A színház egyik rokonszenves tagját Gyöngyösey (Tamásy) Viktort súlyos csapás érte, édes anyja özv. Ta-

másy Györgyné halálával, mely váratlanul jött s mélyen sujtotta mindazokat, akik ismerték. Temetése Budapesten szombaton délután lesz.

A homokkerti óvoda bezárása. A polgármester dr. Tüdös Kálmán főorvos előterjesztésére a homokkerti óvodát a kanyaró járvány miatt e hó végéig bezárták.

Az állításkötelesek figyelembe. Midazok akik az 1886, 1885 vagy 1884. éveken születtek, kötelesek legkésőbb ez év november végéig az illetékes hatóságoknál jelentkezni. A debreceni újoncok sors-huzása jövő év január 25-én d. e. 9 órakor lesz, a városháza nagy tanácstermében.

A Debreceni Dalegyület Rákóczi-estélye. Tegnap este fél 9 órakor tartotta meg a debreceni dalegyület kegyeltes ünnepélyét, melynek műsorra a következő volt: 1. Nyitány: Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Megnyitó dal. (Hejh Rákóczi. Beresényi stb.) Előadja: a Dalegyület. 3. Rákóczi imádsága. Főfőkarra írta: Káldy Gyula. Előadja: a Dalegyület. 4. Kuruc nóták, tárogatón. Előadja: Szemes Miklós, joghallgató ur. 5. Czinka Panna nótája. Előadja: Rácz Károly és fia zenekara. 6. Kuruc nóták. Előadja: Nagy András, e. m. tag. 7. Tréfás dal a német táncra. Főfőkarra írta: Káldy Gyula. Előadja: a Dalegyület. 8. Rákóczi kesergője. Főfőkarra írta: Káldy Gyula. Előadja: a Dalegyület. 9. Kuruc nóták, tárogatón. Előadja: Szemes Miklós, joghallgató ur. 10. Hadik őbester nótája. Előadja: Rácz Károly és fia zenekara. 11. Gunydal, II. ik József idejéből. Főfőkarra írta: Káldy Gyula. Előadja: a Dalegyület. 12. Rákóczi iaduló. Főfőkarra írta: Huber Károly. Előadja zenekarral: a Dalegyület. A nagy számban jelenlevő közönség folytonos tapsaival ismételte meg majdnem az összes számokat, a műsor befejezése után pedig tánc következett. Hajnalodott már, mikor a közönség végleg elhagyta a Bika disztermét.

Auer égők a vasuti kocsikban. Az éjszaka utazó közönség számára kellemes hírrel szolgálhatunk. A m. á. v. vonatain a személyszállító kocsikban ugyanis gyökeresen megjavílják a világítást a jövő esztendőben. A mostani gázvilágítás helyett mindenütt gáz izzó fény világítást fognak alkalmazni. A mostani villamos világítási rendszert is ki fogják küszöbölni. A mai lámpások csak a kocsik szakaszok tetejét világítják meg és olvasni alig lehet másképp mintha az ember föláll. A maillampások helyett kéikaru villamos csillárokat fognak alkalmazni, hogy az utasok ülő helyzetben is jól lássanak. A külföldre járó kocsikat külön villanyfejlesztő dinamo-gépekkel is el fogják cserélni.

Pénzosztás a szegények közt. Vasárnap délelőtt a városi hivatal udvarán fogják kiosztani a szegények közt Gróh Ferenc kispópost adományát. A polgármester a pénzkiosztással Vég Gyula főkapitányt és Illéssy Gyula tb. jegyzőt bízta meg. A bőkezű kispópost adománya részben a népkönyha javára jut.

A rendőrkapitány és leánya a korosmáros. Ungvárról írják: Az ottani rendőrkapitánynak állami tanító nő leánya felespott korosmárosnak, illetőleg „korlátlan italmérési jog” tulajdonosnak, hogy így a várostól potom pénzért megvásárolt régi laktanya épületrészt minél jobban tudja atyjával, mint társtulajdonossal értékesíteni. A város ugyanis a tulajdonát képező elhagyott régi laktanyát parcelláknak értékesítette. Az árverésen a tisztviselők, köztük a rendőrkapitány is, kellő módon tudomására juttatták az árverező nagyközönségnek, hogy ki melyik épületrésznek óhajt boldog tulajdonosává lenni. Ezekre a részekre a vevőközönség nem is árverezett. Így jutott a rendőrkapitány is a két legértékesebb részhez a kikiáltási áron. Több tisztviselő elég eszinos nyereséggel tulajdolt a maga részén. De nem ám a rendőrkapitány. E helyett azonban megtette azt, amit tizenégy éves rendőrkapitánysága alatt senkinek sem tett meg: meg véleményeztette rendőrtanácsosával a leánya által kért korlátlan italmérési enge-

délyt, amit ez meg is kapott, Ungvár közönsége most már csak azt várja, hogy mikor fogja a rendőrkapitány állami tanító nő leányát, mint korlátlan italmérési jog tulajdonost, kihágás miatt magas színe elé idéztetni.

Anyakönyvi hír. A mai nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalnál csak Őszi Ilona ev. ref. vallású 19 hónapos leánygyermek elhalálozását jelentették be.

Hadház réme. Az utóbbi napokban Hadház jómódu lakosait látogatta meg éjnek idején egy hatalmas termetű rabló. Mindenhol elvitte a keze ügyében eső apróságokat és értékesebb tárgyakat, s ha nem adták szép szerével, erőszakkal rabolta el. Az ottani eszendőőrök régóta nyomozza, de eddig nem tudta kézrekeríteni. Tegnap azonban, — ép a mikor kedvességével tivornyázott, — rajtaütöttek s elfogták. Még akkor is védekezni próbált késével, de a eszendőőrök hamarosan ártalmatlanra tették s erőben megvasalva hozták be a kir. ügyészséghez. A rabló Lakatos Imre hajduhadházi cigánylegény s többek közt Borsi Imre és Bartha Sándor földbirtokosoktól több mint ötezer korona értékű ékszert rabolt el.

Eltévedt Csapó-utca 48. sz. háztöli egy fehér hosszú szőrű fekete és sárga foltu pofás vizsika kölyök kutya, a szives megtaláló keratit, hogy sziveskedjék vissza küldeni.

Koronás batyubál. A Petőfi dalkör tagjai körében igen életrevaló eszme talált vízhangra. A jövő hónapban a Bika szálloda termeiben Koronás batyubált rendeznek, melyet válogatott műsor fog megvalósítani utánna pedig tánc lesz. A kedélyesnek ígérkező mulatság napját és programját legközelebb fogja megállapítani a rendezőség, melyet lapunkban is közölni fogunk.

Pörkölt és nyers kávé különleges ségek kaphatók Félégyházy János motorüzemű kávépörköldőjében. Piac- és Miklósu-utca sarok.

Most érkezett kitűnő fajalma, ugyanmint francia muskotály és olasz Anurohi. Kapható úgy kicsinyben, mint nagyban **Grünbaum Hermann déli gyümölcs és csomage nagykereskedésében, Piac u. 8. sz.** Kereskedelmi akadémia palota. 568-x-1.

Legszebb téli árak u. m. jó mosó, barochetek, flanellek, félpásztok, továbbá paplanok, flanel-takarók; szoba- és lópokrócsok, valódi Jäger alsóruhák, harisnyák **Kardos László** vászon- és menyasszonyi kelengye üzletében. Debrecen, Kossut-u. 9. Határozott ár. Alapított 1831 ben. 496-x-4.

A legjobb formájú férfi kalapok 4-6 és 8 koronáért, a legizlésebb selyem nyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

Esküvő után.

Az egynapos férj szökése.

Hozományyal és szobalánnyal.

Egyik vidéki városban, amely nagyon közel van Debrecenhez, néhány nap óta nem mindennapi pikáns történetről beszélnek, a melynek izgató érdekességet az a körülmény ad, hogy a história igaz. Szól pedig a krónika az egy napos ifjú férjről, aki az esküvő után csak éppen hogy a kezébe kaparította a hozományt, aztán ill' a berek, keréket oldott egy hölgyikével. Es ez a hölgyike — nem a felesége.

Egy fiatalember, (neveket persze mellőzünk) aki nemrégiben került a városba, pár hónappal ezelőtt tüzesen udvarolni kezdett egy szép kisasszonykának. A leány szívesen fogadta a esinos gavallér hódolatát s a szülők is örömet látták házukban az ifjú lovagot, aki első perőtől kezdve komoly kérként jelentkezett. Végig ette az obligált uszonákat és ebédeket, megismerkedett az atyafisággal, érdeklődött a család ügyei iránt s amint már sejtteni méltóztatik, nem sok idő múltán gyűrűt cserélt a szép kisasszonnyal. A mátkaság pompázó tavaszi boldogsága alig egy hónapig tartott, mert a vő-

legény ki sürgette az esküvőt, amit a menyasszonynak se volt szándéka sokáig halogatni.

November első vasárnapján pedig a boldogságtól sugárzó fiatal pár megjelent az anyakönyvvezető előtt, aki annak rendi-módja szerint rájuk adta a törvényes áldást. Az esketés után pedig vidám dárídóra gyült össze a rokonság. A cigány is buzta, a szép friss menyecske boldogan táncolta a menyasszonyi táncot s a násznép vígan mulatott a gazdag asztal mellett. Az új férj pedig közben diazkrét megbeszélésre vonult vissza ipaurával, aki leszámította neki a jelentékeny összegű hozományt. Takarékpénztári könyv, nagy bankó, meg csengő arany: ebből állott a menyasszony möringja.

A mulatság még tartott tovább, de egyszer csak keresni kezdték a boldok ifjú férjét. Hol van, merre jár? A kis menyecske eleinte pironkodva vért ki a kérdések előtt, de később maga is izgatottan segített tüvé tenni a házát az ura után.

A vidám kedvnek vége lett s nagy izgalom telepedett le a lakodalmas házban. Az éjszakát is átvirasztották s nem került meg a férj nehogy. Csak másnap, mikor már a hatóság segítségét akarták igénybe venni, másnap derült ki, hogy férjúrám a hozományával megszökött. A hozományával? Oda se neki! De megszökött egy barátjának a szobalányát. Azzal indult el most még ismeretlen barátságos tájak felé az esküvő után és a nászj előtt.

Most azután ugy halljuk a hatóság fog érdeklődni az öletes férj holléte iránt.

TÁVIRATOK

A delegációk és a képviselőház.

Budapest, november 9. A delegációt, — a mint értesítünk, — november huszonötödikére hívják össze és a kormány azt tervezi, hogy a delegáció ülésével párhuzamosan a képviselőház is folytassa tanácskozásait, hogy így az 1907 ik évi költségvetés még ebben az évben le legyen tárgyalható. E terv szerint a kormány arra számít, hogy a képviselőházat a delegációs ülések ideje alatt is foglalkoztatni fogja és mihelyt Kossuth javaslataival készen lesz, hozzá foghasználni a költségvetés letárgyalásához is. A képviselőház annál is inkább megteheti ezt, mert a delegáció ülésait délután tartván, a képviselőház délelőtti tanácskozásait megszakítás nélkül folytathatja. Továbbá arra az esetre, ha a képviselőház ebben az évben még így se tárgyalná le teljesen a költségvetést, a kormány decemberben valószínűleg három hónapos indennitást fog kérni. A kormány e terve egyúttal meg is cáfolja azokat a híreket, mintha junktim létesült volna a költségvetés és a katonai létszám emelés között, mintha addig nem lehetne megszavazni az új költségvetést, míg a katonai létszámemelést nem biztosítják. Mert abból, hogy a költségvetés minden akadály nélkül tárgyalható, kitűnik az is egyúttal, hogy a létszámemelést a kormányra nézve se nem kötelezettség, se nem kényszerűség.

A honvédelmi miniszter bécsi utja.

Bécs, nov. 9. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter multkorai bécsi tartózkodása alkalmával tanácskozást folytatott Schönaich közös hadügyminiszterrel. A tanácskozást legközelebb ismét folytatják Bécsben, a hová e célból Jekelfalussy újból elutazik. A mint értesítünk e tanácskozásoknak a tárgya a kilences bizottság programjának a végrehajtása.

A cár nyilatkozata.

Szentpétervár, november 9. Gagern báró a pétervári magyar-országi nagykövetség vezetője egy újságíróknak tegnap azt mondta, hogy azok a rendkívül kegyes szavak, melyeket a cár Oshrenthal bárchoz bucsu kibérlésére alkalmából intézett, arról tanuskodnak, hogy a két monarchia közt

a viszony egyre barátságosabb és belsőbbé válik. Azok a kommentárok, amelyeket Aehrenthal bárónak pétervári fizvoiszi és berlini utazásához fűznek, pusztán kombinációk. A három császár hatalomnak egymáshoz való viszonya nagyon kielégítő ugyan, de a három császár szövetség felújításáról szó sem lehet.

Törvénykezés.

Megszűnt sajtóperek. Emlékezhettek olvasóink arra az áldatlan ujság polemikára, amely lapunk és a „Debreceeni Reggeli Ujság” között ez év március havában anynyira kiélesedett, hogy Székely Imre lap-szerkesztő személyében támadta meg „Márton Imre és bandája” címen a függetlenségi és 48 as párt vezető egyéniségeit és a „Debreceen” szerkesztőségének tagjait. Ebből több sajtópör keletkezett, melynek egyike ma került főtárgyalásra a debreceni kir. törvényszék előtt. A tárgyalást Kerekes bíró vezette. Főmagánvádloként Békásy Jenő lapunk felelős szerkesztője jelent meg, míg Székely Imrét, dr. Tarján Leó ügyvéd képviselte.

Miután Székely Imre, lapunk hirrovatában közölt nyilatkozatot adta a főmagánvádlnak és a nyilatkozat a sajtóbíróság előtt is felolvastatott, Békásy visszavonta Székely ellen emelt vádját, s így a törvényszék ez ügyben megszüntető határozatot hozott. Ezzel kapcsolatban Székely Imre is visszavonta Békásy ellen indított sajtópérét, minthogy Békásy neki szinte megfelelő nyilatkozatot adott.

Vizsgálat a kir. törvényszéknél. Porubszky Jenő a kir. ítélőtábla elnöke holnapról kezdve ejti meg a kir. törvényszék és kir. járásbíróság helyiségeiben a szokásos évi vizsgálatot.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 9. Justh Gyula házelnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. A kormány részéről jelen vannak Wekerle és Kossuth miniszterek. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az iparfejlesztési törvényjavaslatot olvasák fel most már harmadszor. Napirend előtt **Hammerberg** László állt fel szólásra és felolvasta a Pester Lloyd tegnapi cikkét, amelyben közölve van a Hollandi államvasutak körirata, mely arra hívja fel az európai vasutársaságokat, hogy e hó 28 ára összehívott kongresszusukat ne Budapesten hanem Drezdában tartsák meg azért, mivel Magyarországon most forradalmi hangulat van és nagy vasuti sztrájk van kitörőfélben. Megtörténhetik tehát, hogy ott, vagyis Budapesten nincs személyük kellő biztonságban, vagy ha eliránt nem volna is kétség, a vasuti sztrájk miatt, ott ragadhatnának. Hammerberg ezen utrechti köriratra felhívja a kormány figyelmét. **Kossuth** Ferenc kereskedelmi miniszter a legnagyobb meglepetéssel hallja ezeket és intézkedik azonnal, hogy a vasutársaságok táviratiig értesítsenek, hogy a hollandi körlevélben foglaltak, nem felelnek meg a valóságnak. E hó 28 an jöjjenek Budapestre, a hol személyesen meggyőződhetnek a hír valótlanágáról. **Babó** Emil az öszeférhetetlenségi bizottság előadója jelenti, hogy Bredicean Kőrjolan öszeférhetetlenségi ügyében a vizsgálatot elrendelte. **Holtz** Pál az igazolóbizottság előadója jelenti, hogy Pető Sándor békéscsabai képviselő mandátumát igazolták. Ezután harmadszori olvasásban felfogadták az iparfejlesztési törvényjavaslatot, a mit a Ház a főrendiházhoz áttenni rendelt. Következett ezután a szabad tengerhajózási törvényjavaslat tárgyalásának folytatása. **Kossuth** Ferenc kereskedelmi miniszter felemlíti, hogy eltér elődeinek szokásától és a tárgyalás folyamán mindenkivel felvezi azonnal a vitát azért, hogy minél előbb tulessenek rajta és

elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. **Kelenen** szakszerűen foglalkozik a javaslatral és elfogadásra ajánlja. **Szterényi** József államtitkár Zanella tegnapi beszédével foglalkozik részletesen és a Ház nagy tetszése közben cáfolja egyes állításait. A javaslatot elfogadásra ajánlja. Ezután szünet következett.

Szünet után **Batthyány** Tivadar gróf részben Zanella beszédével foglalkozik, részben pedig a kormány javaslatát pártolja. Utána beszél még **Nagy** Ferenc és **Popovics** államtitkár. Majd a vitát holnapra halasztották. A holnapi napirend megállapítása után elnök az ülést 2 óra után bezárta.

Apponyi a tanítókért.

Budapest, november 9. Apponyi Albert kultuszminiszter legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt be a képviselőházhoz, a tanítók fizetés javítására vonatkozólag, mely célra 6000000 korona megszavazását kéri. A törvényjavaslat szerint, a tanítók minimális fizetése 2000 korona lesz.

Közzgazdaság.

Készaru üzlet. Változatlan áron elkelt 25000 mm. buza. — Egyéb termékekben csekély forgalom volt árváltozás nélkül. Buza. **Tiszavidéki** 200 mm. 81 k. 15.40 korona. 400 mm. 81 kor. 15.40 kor. 700 mm. 80 k. 15.20 korona, 500 mm. 80 k. 15.20 korona, 800 mm. 80 k. 15.80 kor. mm. 500 m 80 k. 15.80 korona, 400 mm. 80 k. 15.80 korona, 3000 mm. 80 k. 15.80 kor. 1200 mm. 80 k. 15.15 korona, 150 mm. 80 k. 15.05 korona, 300 mm. 78 k. 14.90 korona, 100 mm. 79 k. 15.05 korona, 100 mm. 79 k. 15. — korona, 100 mm. 78 k. 14.90 korona. — **Pestmegyevidéki:** 2050 mm. 80 k. 15.40. korona. 450 mm. 70 k. 15.40 korona, 100 mm. 80 k. 15.05 korona, 100 mm. 78 k. 14.70 korona. 250 mm. 77.5 k. 14.65 korona, 500 mm. 77 k. 14.20 kor. 100 mm. 76 k. 14.10 korona. — **Szentesi:** 6000 mm. 79 k. 15.15 korona, 4250 mm. 78 k. 15.05 korona. — **Féjérmegyei:** 200 mm. 77 k. 14.50 korona. — **Bihari:** 1000 mm. 79 k. 14.80 korona. — **O Besszi:** 250 mm. 75 k. 14.45 korona. — **Pancsovai:** 8000 mm. 76 k. 14.50 korona. **Rozs:** 150 mm. 12.40 korona. — **Tengeri:** 500 mm. 13.60 korona. **Zab:** 100 mm. 14.20 korona. — **Árpa:** 100 mm. 13.10 korona, 500 mm. 13. — korona.

Városi Színház.

Bérlat 35. szám (B) Bérlat 35. szám (B)

Debrecen, pénteken, 1906. november 9-én

AZ ASSZONY.

Színmű 4 felvonásban. Irtá Porcsolt Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Petheő Lóránd, orsz. képvis. — Szakács A. Jolán, neje — Lukács J. Etel, Lóránd huga — Szabó Irma. Gyöngyösi Béla kapitány — Deésy Alfréd. Tabajdy A. ügyvéd, orsz. képvis. Ternyei L. Bakó Béni orsz. képvis. — Bérozi Ernő. Fifi, színész — Almási Lola.

Gyönyörű Ujdonságok

érkeztek

Bluz-Szövetek

6s 294-x-113.

Flanellekben

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5

**Utcai lapelarusítók
fölvételnek.**

1404/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróság V. 2740/2. 1906. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Weiszbrun és Mandel részére Balogh Mihály Jenő és neje debreceni lakosoktól 140 kor. — fill. tőke, ennek 1906. évi szeptember hé 7. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 112 kor. 46 fill. perköltőség erejéig 1906. évi október hó 4-én bíróságilag lefoglalt és 1210 korona — fillérre becsült butorok és gépekből álló ingóságok **1906. évi november hó 10-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Tégláskert I. j. 4. sz. folytatólag 1906. november hó 12-én d. e. 11 órakor Kiszepesen 164 sz. tanyán, ugyanaznap d. u. 1/24 órakor ondódon Lakatos János tanyáján megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eltognak adatni. 581-1-1

Debreczen, 1906. évi október hó 28. n.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

Országos tanító árvaházi igazgatótól.

195/1906.

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatt álló országos tanítói árvaház egy évi husz szükségletének biztosítására **1906 évi november hó 10-én szombaton délelőtt 11 órakor** az árvaház iroda helyiségében (Simonyi-ut 17) zárt ajánlatokkal egybekötött verseny tárgyalás fog tartatni.

Csak is önálló, bejegyzet mézszáros iparosok vehetnek részt, a verseny tárgyalásban.

Óvadékul 600 (hatszáz) korona teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirakban az árlejtés megkezdése előtt alulírott kezemhez.

Ajánlat csak elsőrendű hus szállítására teendő.

A szállítási szerződési munka az árvaház iroda helyiségében mindenap d. e. és d. u. a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árvaház fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között tetszés szerint választhason. A megkötendő szerződés az ajánlattevőre azonnal, az árvaházra nézve pedig a vallás és közokt. miniszter jóváhagyása után lesz kötelező.

Debreczen, 1906 nov. 6-án.

582-2-1.

Kozma László
orsz. tan. árvaházi igazgató.

Gyenge a fejlődésnél vagy tanulásnál vissza maradt gyermekek

ugymint vészegények magat bágymadnak érző és ideges túlerőltetett munkaság, könnyen ingerlő, korán kimerült felnőttek erősítő szervek nagy eredményyel használják. a

Dr. Hommel Haematogent az étvágy fokozódik, a szellemi és testi erők gyorsan fejlődnek, az összes idegek erősödnek.

Kérjenek határozottan valódi **Dr. Ham-melféle Haematogent**, és ne hadjuk magunkat utáztatoktól félre vezetni. 262-x-15

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpácz-a
használat mellett.

23 év óta nagy sikerrel használta'ik a buza üszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszkő sódíse ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes 451-3-3 utáztatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: **Kontsek Géza, Májer Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak** üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Pénzkölsön.

minden összegben, mindenkinek, kötelezvényre, váltóra, butorra, életbiztosításra, betáblázásra 3 1/2 4 és 5%-ra. Részletfizetésre. **Löhoffel & Berlin W. 35.** Válaszbélyeg küldendő.

347-30-14.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszor gyöngölkedők, vészegények és lábado-sók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szor

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Triest-Barcola.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit, n. 2 K. 60 fill
121-20-5 1 " 4 " 60 "

Gyárosok korekedők, iparosok részére szük-séges kilsék előállítását elvállalja

Hajnal Gyula

Debreczen, Pina-u 9.
A kilsék nyomó képes-ségéért jótállás vállal-tatik. — Telefon 412.

Tulipán-Padlófénymáz
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmulja.
- A Tulipán-Padlófénymáz** tartós, rögtönszáradó és tükörfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz** vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz** tetszetős nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz** minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Vízszontelarusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kenőgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

Hazai gyártmány!

Próbáljuk a hazai ipart!

275-5-5.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 ezrig 30 fillér, minden további azó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott azó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beklüditik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Könyv szerény
keresek megvételre. Cím a kiadó hivatalban.

Ajánlott
levelekhez szükséges postakönyv felírón kapható a kiadó hivatalban.

Intelligens
fiatalember óhajit ismeret-seget kötni oly csinos hölgygyel, kívül szabad óráiban kellemesen elszórakozhatna. Levelek kéretnek „Kálmán” jelige alatt a kiadóhivatalba.

1 liter
fekete tonta 14 kr. 1 liter Antracén tonta 28 kr. 1 kiló finom vegyes tea sütemény 75 kr. 1 kiló szalámi 1 frt. 50 kr. 1 dgr. finom tea 4 kr. 1 kiló gesztenye 16 és 20 kr. 1 liter petrolum 16 kr. 5 liter vételnél 15 kr. Csillár petrolum 20 kr. 5 liter vételnél 18 kr. 1 kiló dió 22 kr. 10-es gyufa 5 kr. 1 drb fanyelű seprő 12 krtól feljebb, Cirok nyelű 16 kr. nagyobb vételnél árengeaméy. 1 liter kéki ó 12 kr. 1 kiló szilva lekvár 28 kr. 1 kiló Gyümölcs lekvár 48 kr. 1 kiló finom kuba kávé 1.20 kr. 1 liter üveg finom rum 75 kr. 1 kiló káposzta savanyított 8 kr. 1 kiló Csokoládé 98 kr. 1 kiló sajt 1 frt. Káposztás hordók 8 forintól feljebb minden nagyságban, Boros hordók leszállított áron kaphatók. Glück Izidor fűszer-csemege és seprő kivitelű üzletben Péterfia utca

Ingyen lakás
takarításért, gyermektelen házaspárnál. Cím a kiadó hivatalban.

Gyors privát kölcsön
100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek: Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselői amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás s. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fejnyó L. S. Simónfi u. 19.

Népdalokat
zongorán, cigányosmodorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cím a kiadóhivatalban.

Mindenféle
nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. sz. Telefon szám 412.

Tisztességes
keresetbe juthatnak 14-16 éves fiúk, újság árusításnál. Jelenkezni lehet délután 4 órától a Csapó-utcai nyomdában.

Koszt
joghalgatók s intelligens fiatal emberek ebéd-vacsora kosztot kaphatnak uri családnál, havi 40 korona ellenében. Cím a kiadóban.

Vidéken
Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jóforgalmu hentes és mésszáros üzlet, teljes felszereléssel bérbbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Könyv és papír
kereskedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban.

Ö csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összegben.

A főnyeremény **200.000** koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1906. december 20 án fog megtartatni.

563-6-1. **Egy sorsjegyek ára 4 korona.**

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamtsstrake 7 sz. a, továbbá a lottógyűjtőkben, dohány üzsdékben, do-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Járéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatk ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezetiű szívógáz generatoros motorait 345-76-11.

Üzemeltetés irán-ként és lóerőnként 1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-racit, faszén, vagy foksz tüzelésre egy aránt alkalmas.

Legmeszebb menő szavatoss Elsőrendű, efereenzák. Kedvező fizetési feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brost-rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

Mosóru-különlegességek.

Hazai és osmanosi jó mosó barketek, Flanel, bárson-flanel és szövött minőségekben, Fehér piké és sinór barketek.

Óriási választékban

Félig kész, kiszabott, batizst, seiyem, túll és applikált finomabb ruhákból

Állandó nagy választék, jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház. Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432-x-49

Oh jaj!

Megfojt ez az át-között köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszeriar

BUDAPEST,

VI., Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovách Nándor, Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósn Nagy Ferencz, Sziltes Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.